

Dönem : 3

Toplantı : 4 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 422 ye 1 nci ek

Ankara Milletvekili Osman Soğukpınar ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine ilişkin kanun teklifine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ile Millet Meclisi, Çalışma ve Plân komisyonlarından seçilen 8'er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu
(2/513)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 241 - 2/11

10 . 3 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 11 . 1 . 1972 gün ve 3440 sayılı yazınız :

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifinin reddine dair Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 9 . 3 . 1972 tarihli 40 ncı Birleşiminde aynen ve işaret oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.
Saygılarımla.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine aşağıdaki (D) fıkrası eklenmiştir :

D) Sigortalıların er olarak silâh altında geçen süreleri istemleri halinde ve günün asgarî ücret tutarında primlerini ödemeleri şartı ile prim ödeme gün sayılarına eklenir. Şu kadar ki, eklenen bu sürenin başlangıcı 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 ncı ve 108 ncı maddelerinde tarif edilen sigortalılık süresinin başlangıç tarihi olarak kabul edilemez.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

C. Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 2/11
Karar No. : 31

7 . 2 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 10 . 1 . 1972 tarihli 26 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi, komisyonumuzun 3 . 2 . 1972 ve 7 . 2 . 1972 tarihli 12 ncı ve 13 ncü birleşimlerinde ilgili Maliye ve Çalışma bakanlıkları temsilcileri de hazır buldukları halde, tetkik ve müzakere olundu.

Komisyonumuzda yapılan müzakereler sırasında :

Gerek komisyonda hazır bulunan Maliye ve Çalışma bakanlıkları ve T. C. Emekli Sandığı temsilcilerinin verdikleri izahattan, gerek Millet Meclisinde kabul edilmiş olan teklif metninin tetkikinden, işbu teklifin ilk şekliyle kabul edilemeyeceği hususunda Hükümetin kesin mütalâada bulunduğu, ancak, Millet Meclisi Geçici Komisyonunun kabul ettiği metnin, Millet Meclisinde daha değişik bir hüviyete kalbedildiği ve Sosyal Sigortalara tahmil edilecek malî yükün kısmen hafifletilmesine çalışıldığı, bu şekliyle Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler Komisyonunda olumlu karşılanan kanun teklifi, komisyonumuzda gerek Sosyal Sigortalar, gerek Emekli Sandığı açısından değerlendirildiği ve bunun müstakbel mevzuat değişmesine tesiri üzerinde bilhassa durulduğu, ezcümle Sosyal Sigortalar açısından bu teklif kanunlaştığı takdirde, ağırlığı ne derece hafifletilmiş olursa olsun, karşılığı olmayan ve nasıl temin edilebileceği de anlaşılamayan bir ağır malî yükün doğduğunun bir gerçek olduğu, yine bu teklifin kanunlaşması halinde, gereksiz ve zamansız olarak T. C. Emekli Sandığı mevzuatında da olumsuz bâzı değişikliklere gitmenin genellik, eşitlik ve paralellik bakımından kaçınılmaz bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Diğer taraftan, 1 . 3 . 1965 tarihinden beri yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuş olan 1186 sayılı Kanunla değiştirilirken, gerçek maksat, Sosyal Sigortalar ile T. C. Emekli Sandığı arasında, haklar bakımından bir norm beraberliği sağlamak idi. Ancak, bu iki sistemin kuruluşlarındaki farklar dolayısıyla, değişiklik yapıldığında norm beraberliği yerine ortaya tam bir ayrılık, karışıklık ve sigorta aleyhine bir malî zaaf tablosu çıkmıştır. Örneğin, aylık bağlamada % 50 nispeti % 70'e yükseltilirken, veya yaş haddi düşürülür, hatta tamamen kaldırılırken, % 11 nispetinde olan mevcut primin artırılmaması matematiğin izah etmek mümkün bulunmamaktadır. Bilindiği üzere bu primin nispeti T. C. Emekli Sandığında % 22'dir. Keseneğe esas olan aylıkla emekliliğe esas olan tutar arasında da fark olduğu dikkate alırsa % 22 nispetinin zâhiri olduğu, gerçeğin çok daha yüksek bir rakama yükseldiği anlaşılır.

Sosyal Sigortanın malî bünyesinde birkaç satırla yer almış olan borçlandırma yolu ile hizmet saydırma müessesesinin mahiyeti tamamen meçhuldür. Yaş, hizmetin şekli, işyeri, zaman, belgenin mahiyeti, tahkik imkânı, sigortalılık süresine müessiriyeti yönleriyle gerçekten meçhul olan bu müessese kurumu vahim bir âkıbete doğru sürüklenmektedir.

Bu itibarla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu sisteminin, özellikle 102 sayılı sözleşmenin ışığı altında yeniden gözden geçirilmesi ve bilhassa 1186 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerin memleketin gerçek ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda yeniden tanzim edilmesi bugün âcil bir zaruret olarak karşımızda bulunmaktadır.

Nitekim, görüşmeler sırasında Hükümet temsilcileri tarafından komisyonunuza verilen izahatta da bu cihet açıkça ifade ve beyan olunarak, bu konu üzerinde gereken mevzuat değişikliği çalışmalarında bulunulduğu ve hazırlanmakta olan kanun tasarısının kısa zamanda Parlâmentoya sunulacağı teyidedilmiştir.

Hal böyle iken, yukarıda belirtilen, sadece münferit ve perakende bir probleme değinen kanun teklifi, meseleyi bir bütün olarak ele almamakta, çok yakın bir gelecekte değiştirilmesi komisyonumuzca temenniye şayan görülmüş olan mevzuatta yapılacak radikal değişiklik için güçlük tevlihedici mahiyette görülmektedir.

Netice olarak, yukarıda yazılı kanun teklifinin, ilerde yapılacak büyük değişiklik içinde değerlendirilmesinde daha çok fayda ve isabet olacağına temas etmekte fayda gören komisyonumuz, şimdilik, anılan kanun teklifinin oy birliği ile reddini uygun görmüştür.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Uşak M. F. Atayurt	Başkanvekili Gaziantep S. Tanyeri	Sözcü Afyon K. M. K. Karaağaçlıoğlu Toplantıda bulunamadı	Bu teklifte Sözcü Trabzon A. Ş. Ağanoğlu
Kâtip Malatya N. Akyurt	Ankara İ. Yetiş	Ankara Y. Köker	Cumhurbaşkanınca S. Ü. R. Üner
Edirne M. N. Ergeneli	Kocaeli L. Tokoğlu Toplantıda bulunamadı	Kütahya İ. E. Erdinç Toplantıda bulunamadı	Ordu B. S. Baykal
	Tabii Üye K. Karavelioğlu	Urfa İ. E. Karakapıcı	

41 No. lu Geçici Komisyon Raporu

Millet Meclisi
41 No. lu Geçici Komisyonu
Esas No: 2/513
Karar No. : 8

29 . 1 . 1973

Yüksek Başkanlığa

Geçici Komisyonumuzda görüşülüp, Millet Meclisi Genel Kurulunun 10 . 1 . 1972 tarihli 26 nci Birleşiminde kabul edilerek, 11 . 1 . 1972 tarihinde Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına tevdi olunan, «Ankara Milletvekili Osman Soğukpınar ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 nci maddesine bir fıkra eklenmesine ilişkin kanun teklifi», Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 9 . 3 . 1972 tarihli 40 nci Birleşiminde reddedilmiş olması sebebiyle, teklif Geçici Komisyonumuzda yeniden görüşüldü, neticede :

Cumhuriyet Senatosunun teklif hakkındaki ret kararı yerinde görülmeyle, Millet Meclisince kabul edilen metnin benimsenmesine karar verildi.

Ayrıca, lüzum ve ehemmiyetine binaen; teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temenniye şayan görüldü.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı

Niğde

M. Naci Çerezci

Sözcü

Kayseri

Enver Turgut

Kâtip

Adana

Şevket Yılmaz

Ankara

Cengizhan Yorulmaz

Bolu

H. İbrahim Çop

İmzada bulunamadı

Bursa

Kasım Önadım

Erzurum

Naci Gacıroğlu

İmzada bulunamadı

İstanbul

Hasan Türkay

İzmir

Ali Naili Erdem

İmzada bulunamadı

Kastamonu

Hasan Tosyalı

İmzada bulunamadı

Malatya

Hakkı Gökçe

Malatya

Ahmet Karaaslan

Yozgat

Abdullah Baştürk

